

2017. gada 20. jūlijā

IESNIEGUMS

par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu iespējamu prettiesisku rīcību

Ar šo iesniegumu vēlos Jūs informēt par, iespējams, pretlikumīgām Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) amatpersonu darbībām, kuru rezultātā pret mani 2016. gada 29. jūlijā Ģenerālprokuratūras Īpaši pilnvarotu prokuroru nodaļā tika uzsākts kriminālprocess Nr. 12812001116 par iespējama noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 94. pantā.

2017. gada 12. maijā kriminālprocesa Nr. 12812001116 virzītājs, pieņēma lēmumu, ar kuru atzina mani par aizdomās turēto, un piemēroja drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts.

Tā kā kriminālprocess pret mani tika uzsākts bez tiesiska pamata (izmantojot KNAB amatpersonu sniegtu nepatiesu informāciju), 2017. gada 15. jūnijā, Kriminālprocesa likuma 403. pantā noteiktajā kārtībā izskatot no Latvijas Republikas Drošības policijas saņemtos kriminālprocesa Nr. 12812001116 materiālus ar ierosinājumu uzsākt kriminālvajāšanu pret mani, Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta Sevišķi svarīgu lietu izmeklēšanas nodaļas prokurors A. Zalužinskis pieņēma lēmumu par kriminālprocesa Nr. 12812001116 izbeigšanu un piemērotā drošības līdzekļa – aizliegums izbraukt no valsts, atcelšanu (turpmāk – Lēmums).

Kriminālprocess pret mani tika uzsākts, pamatojoties uz KNAB priekšnieka p.i. I. Juršas izveidotās dienesta izmeklēšanas komisijas (turpmāk – DIK) atzinumā ietvertajiem melīgajiem secinājumiem. Faktu, ka DIK secinājumi bijuši nepatiesi un nepamatoti, konstatējis arī prokurors A. Zalužinskis, norādot to Lēmumā.

DIK sastāvā bija iekļauts KNAB Iekšējās drošības nodaļas (turpmāk – IDN) vadītājs A. Kononovs (DIK priekšsēdētājs), KNAB Juridiskās nodaļas galvenā speciāliste K. Dimante un Satversmes aizsardzības biroja darbinieks.

Prokurors, izskatot kriminālprocesa Nr. 12812001116 materiālus, konstatēja, ka manis saukšanai pie kriminālatbildības nav tiesiska pamata un tas ir izbeidzams noziedzīga nodarījuma sastāva trūkuma dēļ (skat. Lēmuma 1. lpp., 5. rindkopa).

Pats par sevi saprotams un tas izriet arī no prokurora konstatētā, ka DIK, lemjot jautājumu par to, vai es, informējot sabiedrību par korupcijas gadījumu, esmu izpaužis valsts noslēpumu, bija objektīvi jāizvērtē vai manis paustā informācija ir atzīstama par tādu, kuras paziņošana varētu nodarīt kaitējumu valsts drošībai, ekonomiskajām vai politiskajām interesēm, un, vai šāds kaitējums ir iestājies (skat. Lēmuma 3. lpp.). Diemžēl objektīvā situācijas izvērtējumā nebija ieinteresētas atsevišķas KNAB amatpersonas, tieši pretēji – KNAB vadība, A. Kononovs un arī Ģenerālprokurors izmantoja radušos situāciju, lai mēģinātu slēpt savu bezdarbību informācijas par

izdarītu noziedzīgu nodarījumu pārbaudē un panāca nepamatotu kriminālprocesa uzsākšanu.

Prokurors lēmumā par krimināllietas izbeigšanu norāda, ka *“Vērtējot [...] J.Juraša žurnālistiem sniegtās informācijas saturu, nav konstatējams, ka šī informācija saturētu ziņas par operatīvās darbības saturu, taktiku un metodēm, kā arī par personām, kas iesaistītas operatīvās darbības pasākumu veikšanā, un personām, kas iesaistītas speciālajā procesuālajā aizsardzībā. Tāpat J. Jurašs nav atklājis informāciju par šā korupcijas gadījuma izmeklēšanu un operatīvās darbības procesu operatīvās izstrādes lietā Nr.10616.”* (skat. Lēmuma 5. lpp.).

Lēmumā tālāk: *“Vērtējot J. Juraša sabiedrībai sniegtās informācijas saturu, konstatējams, ka informācija par to, ka pagājušā gada oktobra beigās saistībā ar krimināllietu, kurā iespējamā kukuļošanā pieķerts “Latvijas Dzelzceļa” vadītājs Uģis Magonis un Igaunijas uzņēmējs Oļegs Osinovskis, viņam (J. Jurašam) piedāvāts kukulis miljona eiro apmērā, lai krimināllietu pārvērstu no kukuļdošanas par tirgošanos ar ietekmi, par ko ir daudz maigāks sods, nesatur ziņas, kuras saskaņā ar likuma “Par valsts noslēpumu” 3. panta trešās daļas 4. un 5. punktiem būtu atzīstamas par slepenām. [...]”* (skat. Lēmuma 7. lpp.).

Prokurors pamatoti konstatē, *“[...] ka tā informācija, ko [...] J. Jurašs, būdams valsts amatpersona, kura brīdināta par valsts noslēpuma neizpaušanu, 2016. gada jūlijā, pirmstiesas izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā datumā, bet līdz 2016. gada 13. jūlijam, un 2016. gada 14. jūlijā ir atklājis sabiedrībai intervijās žurnālistiem I. Sprancei un I. Leitānam, nav atzīstama par valsts noslēpumu, kura izpaušana varēja nodarīt un/vai nodarīja kaitējumu Latvijas Republikas drošībai.”* (skat. Lēmuma 9. lpp.).

Nepatīess DIK atzinums kā iegants kriminālprocesa uzsākšanai

Lūdzu vērst īpašu uzmanību uz prokurora konstatēto saistībā ar DIK atzinumā ietvertajiem nepamatotajiem secinājumiem, kurus Ģenerālprokuratūras Īpaši pilnvarotu prokuroru nodaļa izmantoja par pamatojumu kriminālprocesa uzsākšanai.

DIK secinājumus ietekmējis apstākļi, ka dienesta izmeklēšanas rezultātā ieinteresēta persona A. Kononovs, interešu konflikta stāvoklī, apzināti un tendenciozi sniedzis DIK nepatiesu un nepamatotu informāciju, lai novērstu uzmanību no paša A. Kononova un KNAB vadības bezdarbības saistībā ar manis sniegtās informācijas par man piedāvātā kukuļa faktu (2015. gada 1. oktobra Ziņojums Nr. 5/1729s (turpmāk – arī Ziņojums) pārbaudi (informācija rīcībai bija nodota A. Kononovam), un tādējādi, nebūdams ieinteresēts objektīvā lietas apstākļu noskaidrošanā, A. Kononovs ir sekmējis (faktiski – iniciējis) nepamatotu kriminālprocesa uzsākšanu, kas vērtējams kā būtiska kaitējuma nodarīšana personas ar likumu aizsargātajām interesēm.

No Lēmumā konstatētā redzams, ka kriminālprocess uzsākts tieši uz DIK nepamatoto un faktiskajiem apstākļiem neatbilstošo secinājumu pamata.

DIK aplami secinājusi, ka:

- 1) Operatīvās izstrādes lieta Nr. 10616 (turpmāk – OIL) uzsākta pamatojoties uz manis sniegto informāciju;
- 2) Informāciju esmu ieguvis veicot amata pienākumus;
- 3) Radīts kaitējums – OIL var tikt būtiski apdraudēta / OIL ir būtiski apdraudēta / OIL turpmākais darbs var būtiski tikt apgrūtināts
- 4) Nav piemērojams likuma “Par valsts noslēpumu” 5. panta 4. punkts;
- 5) Informācija bijusi par plānotu noziedzīgu nodarījumu;
- 6) Informācija tiek pārbaudīta aktīvas OIL ietvaros.

KNAB priekšnieka p.i. I. Jurča 2016. gada 28. jūlija resoriskās pārbaudes materiālā, proti, Ģenerālprokuroram adresētajā vēstulē Nr.2/164s, kuru sagatavoja A. Kononovs, aplami norādījusi “[..] ka izpaustā klasificētā informācija tiek pārbaudīta Biroja lietvedībā esošajā aktīvajā OIL Nr.10616. [..] J. Jurašs minētās OIL ietvaros ir vīzējis virkni dokumentu, organizējot izpaustā valsts noslēpuma objekta pārbaudi”.

Tālāk vēršu Jūsu uzmanību uz argumentiem, kas apliecina, ka iepriekš minētie secinājumi bijuši nepamatoti un nepatiesi:

Par to, ka OIL uzsākta pamatojoties uz manis sniegto informāciju; informāciju esmu ieguvis veicot amata pienākumus; radīts kaitējums – OIL var tikt būtiski apdraudēta / OIL ir būtiski apdraudēta / OIL turpmākais darbs var būtiski tikt apgrūtināts

A.Kononovs apzināti ir maldinājis DIK attiecībā uz to, ka OIL uzsākta pamatojoties uz manis sniegto informāciju, attiecībā uz to, ka informāciju esmu ieguvis veicot amata pienākumus, un arī attiecībā uz kaitējumu, kas radīts klasificētās informācijas izpaušanas rezultātā, norādīdams, ka: Informācijas izpaušana ir radījusi kaitējumu (sekas), proti, “[..] OIL, kas uzsākta 2016. gada 15. aprīlī [..], pamatojoties uz J.Juraša sniegto informāciju, kas iegūta veicot amata pienākumus, var tikt būtiski apdraudēta”. Saprotais, ka SAB pārstāvis nevarēja zināt visas OIL detaļas un paļāvās uz KNAB pārstāvja skaidrojumu, kuram nebija un nevarēja būt argumentētu un dokumentētu faktiskajiem apstākļiem atbilstošu atbildi.

Tādējādi DIK secinājusi, “[..] ka sniegtā informācija ir tieša un tā atbilst ziņojumā norādītajai informācijai, un ir konstatējamās informācijas izpaušanas [..] sekas, jo uz J. Juraša Ziņojuma pamata uzsāktās OIL turpināšana ir būtiski apdraudēta.”

Nebija un nevarēja tikt OIL apdraudēta saistībā ar manis publiskoto informāciju. Ņemot vērā kaitējuma un apdraudējuma iztrūkumu, DIK pat nav spējusi konsekvēti norādīt vai “var tikt būtiski apdraudēta” vai “ir būtiski apdraudēta”.

Saistībā ar iespējamo kaitējumu DIK atzinumā secinājusi, ka “**OIL turpmākais darbs var būtiski tikt apgrūtināts [..]”.**

Par to, vai OIL uzsākta pamatojoties uz manis sniegto informāciju, prokurors Lēmumā norāda, ka *“Izvērtējot kriminālprocesa materiālus, konstatējams, ka 2016. gada 27. jūlija dienesta izmeklēšanas komisijas atzinumā [...] nepamatoti secināts, ka uz J. Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojuma (Nr. 5/1729s) pamata tika uzsākta operatīvās izstrādes lieta Nr. 10616. 2016. gada 9. februāra ziņojumā ir atklāts patiesais nolūks un nepieciešamība, kāpēc J. Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojuma (Nr. 5/1729s) saturs tika iekļauts 2016. gada 15. aprīļa lēmumā par operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 uzsākšanu. **Turklāt lēmumā par operatīvās izstrādes lietas uzsākšanu ir iekļauta virkne citu ziņojumu, kuru saturs atklāj patieso operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 uzsākšanas iemeslu.** To, ka operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 uzsākšanas pamatā nebija J. Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojumā minētais kukuļa piedāvājuma fakts, apstiprina arī liecinieka [...] liecības [...]”* (skat. Lēmuma 8. lpp.).

Par to, vai informāciju ieguva veicot amata pienākumus, prokurors Lēmumā norāda: *“[...] ka 2015. gada 1. oktobra ziņojumā KNAB priekšniekam J. Streļčenokam (Nr. 5/1729s) ietverto informāciju [...] J. Jurašs **nebija ieguvis operatīvās darbības rezultātā, jeb pildot savus dienesta pienākumus.** [...]”* (skat. Lēmuma 7. lpp.)

Tālāk: *“[...] Izvērtējot kriminālprocesa materiālus, konstatējams, ka lietā **nav iegūti pierādījumi, ka minētās ziņas J. Jurašs būtu ieguvis operatīvās darbības rezultātā.** [...]”* (skat. Lēmuma 8. lpp.).

Saistībā ar kaitējumu un apdraudējumu prokurors Lēmumā norāda:

- *“[...] Izvērtējot šā kriminālprocesa materiālus, tajos **nav rodami pierādījumi, uz kuru pamata varētu konstatēt, ka [...] J. Juraša publiski paustā informācija būtu radījusi reālu un nopietnu apdraudējumu valsts drošībai.**”* (skat. Lēmuma 6. lpp.).
- *“Tāpat nepamatots šajā atzinumā ir arī secinājums, ka ir konstatētas informācijas izpaušanas **faktiskās sekas**, ka uz J. Juraša ziņojuma pamata KNAB 2016. gada 15. aprīlī uzsāktās operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 turpināšana ir būtiski apdraudēta. Šāds secinājums neapstiprinās ar kriminālprocesā esošajiem pierādījumiem.”* (skat. Lēmuma 8. lpp.).
- *“[...] Dotajā gadījumā **nekāds reāls un nopietns apdraudējums valsts drošībai nav radīts arī tā iemesla dēļ, ka ziņotājs ir bijis pats J. Jurašs, nevis kāda cita trešā persona, kuras intereses iepriekš minētās J. Juraša sniegtās intervijas par kukuļa piedāvājuma faktu varētu aizskart. J. Jurašs pats ir bijis ziņotājs, pats arī ir izlēmis šo informāciju atklāt sabiedrībai.** [...]”* (skat. Lēmuma 7. lpp.).

Nav piemērojams likuma “Par valsts noslēpumu” 5. panta 4. punkts

*“[...]Komisija vienojās, ka **minētā tiesību norma nav piemērojama konkrētajā gadījumā, jo 1. J. Jurašs pats klasificēja; 2. Informācija tika sniegta par plānotu***

noziedzīgu nodarījumu, par kuru bija nepieciešams veikt papildus operatīvos pasākumus ar mērķi gūt tam apstiprinājumu.”

Komisija secina, ka: *“Konkrētā informācija tiek pārbaudīta aktīvas OIL ietvaros”;*

“Turklāt tiesību normas, kas attiecas uz valsts noslēpuma aizsardzību, jāpiemēro tās sistemātiski.”.

Pirmkārt, DIK aplami secina, ka informācija tika sniegta par plānotu noziedzīgu nodarījumu (skatīt nākošajā punktā).

Otrkārt, DIK aplami secina, ka informācija tiek pārbaudīta aktīvas OIL ietvaros.

Rezultātā DIK izdara nākošo aplamo secinājumu, ka *“minētā tiesību norma nav piemērojama”.*

Likuma *“Par valsts noslēpumu”* 5. panta 4. punkts nosaka, ka aizliegts piešķirt valsts noslēpuma statusu un ierobežot pieejamību informācijai par noziedzības līmeni un tās statistiku, korupcijas gadījumiem, amatpersonu nelikumīgu rīcību.

To, ka likuma *“Par valsts noslēpumu”* 5. panta 4. punkts uz konkrēto gadījumu ir attiecināms Lēmumā pasaka arī prokurors: *“[...] Pielietojot gramatisko iztulkošanas metodi, konstatējams, ka šīs tiesību normas izpratnē ziņas par izdarītu koruptīvu noziedzīgu nodarījumu nedrīkst atzīt par valsts noslēpumu, jo pretējā gadījumā tiktu pārkāpts šā likuma 5. panta 4. punkts.”* (skat. Lēmuma 3. lpp.)

Attiecībā uz DIK norādīto, ka es pats esmu klasificējis un tāpēc minētā tiesību norma nav piemērojama, prokurors norāda *“[...] ir konstatējams, ka 2015. gada 1. oktobra ziņojuma (Nr. 5/1729s) klasificēšana, pamatojoties uz 2004. gada 26. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.887 punktu 2.7.5., daļā, kas attiecas uz kukuļa piedāvājuma faktu, bija nepamatota.*

Faktu vai, mazākais, pazīmes par to, ka informāciju esmu klasificējis bez tiesiska pamata varēja un vajadzēja saskatīt arī DIK. Taču arī pie šī apstākļa, tāpat kā pie pārējiem, A. Kononova neobjektivitāte jeb personīgā ieinteresētība bija svarīgāka par objektīvu iedziļināšanos situācijā.

DIK locekļiem bija jāuzdod sev vienkāršs jautājums – kādu operatīvās darbības pasākumu es biju veicis? Ja es būtu veicis vispārējā veidā veicamu operatīvās darbības pasākumu, man būtu bijis jāsaņem tiešā vadītāja akcepts. Operatīvās darbības pasākuma nosaukums likumsakarīgi netiek pieminēts arī manā ziņojumā – jo operatīvā darbība netika veikta.

KNAB IDN un vadībai bija jākonstatē, ka Ziņojums klasificēts bez tiesiska pamata. To vēlāk bija jākonstatē arī DIK un prokuratūrai, taču prokuratūras izpratne par atsevišķiem operatīvās darbības un valsts noslēpuma aizsardzības aspektiem, kā tas vairākkārt apliecinājies, nav visai kompetenta. Tieši tas pats, ko norādu par prokuratūru, ir attiecināms arī uz Drošības policiju.

Ja KNAB vadība uzskatīja, ka Ziņojumā ietvertā informācija par kukuļa piedāvājumu ir tāds objekts, kas atbilst valsts noslēpuma objekta kritērijiem, bet nav iekļauts objektu sarakstā, tad atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra noteikumu Nr.21 "Valsts noslēpuma, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Eiropas Savienības un ārvalstu institūciju klasificētās informācijas aizsardzības noteikumi" 54. punktam, KNAB priekšniekam bija jāpiešķir minētajam objektam pagaidu slepenības pakāpi uz laiku līdz sešiem mēnešiem; noteiktā kārtībā jā sagatavo un jā iesniedz priekšlikumus par grozījumiem objektu sarakstā; jā nodrošina attiecīgā objekta aizsardzību atbilstoši šajos noteikumos noteiktajām prasībām vai arī vēlāk jā atceļ objekta pagaidu slepenības pakāpi, ja sešu mēnešu laikā objektu saraksts nav attiecīgi grozīts.

Informācija bijusi par plānotu noziedzīgu nodarījumu

DIK atzinumā norādīts, ka informācija bijusi "[..] par **plānotu** noziedzīgu nodarījumu, par kuru bija nepieciešams veikt papildus operatīvās darbības pasākumus ar mērķi gūt tam apstiprinājumu."

Rodas jautājumi – kādus operatīvās darbības pasākumus bija nepieciešams veikt? Kad viņus bija plānots veikt? Kādas operatīvās darbības procesa stadijā – operatīvās izziņas, operatīvās pārbaudes vai operatīvās izstrādes ietvaros bija plānots veikt pasākumus apstiprinājuma gūšanai? Kam un kāds bija jāgūst apstiprinājums? Kas bija iepļānojis veikt pasākumus? Kur atspoguļojas šis plāns? Vai bija uzsākti operatīvās darbības pasākumi? Nē. Nebija. Bija uzsākti kādi citi pasākumi? Nē. Nebija. Jautājums – kāpēc? Ko gaidīja IDN? To, ka manis sniegtās informācijas pārbaudes pasākumu veikšana nebija plānota OIL Nr.10616 ietvaros, viegli varēja pārliecināties IDN vēl pirms DIK izveides, ieskatoties OIL materiālos (pasākumu plānā un citos dokumentos).

Šie un arī citi manis norādītie jautājumi būtu uzdodami DIK locekļiem, lai noskaidrotu iemeslus, kāpēc konkrētie apstākļi un citi fakti netika ņemti vērā, izdarot secinājumus, kas radīja būtisku kaitējumu ar likumu aizsargātām personas (manām) interesēm.

No Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2016. gada 31. marta lēmuma Lietā Nr. 11151099514, SKK-25/2016: "*Augstākā tiesa norāda, ka tiesību doktrīnā un judikatūrā pausta atziņa par to, ka, nosakot atbildību par kukuļa piedāvāšanu un nesaistot to ar piedāvājuma pieņemšanu no valsts amatpersonas puses, likumdevējs faktiski ir paredzējis atbildību par citas personas ietekmēšanu uz noteiktu rīcību, tas ir, par darbību, kas virzīta uz valsts amatpersonas gribas ietekmēšanu, lai tā izdarītu noziedzīgu nodarījumu, proti, kukuļņemšanu. Būtībā tas vērtējams kā atsevišķs uzskūšanās gadījums, ko likumdevējs īpaši paredzējis Krimināllikuma 323.panta pirmajā daļā, līdz ar to atzīstot par patstāvīgu noziedzīgu nodarījumu. **Aicinājuma pieņemt kukuli sastāvs ir formāls, tas ir pabeigts ar darbības – aicinājuma pieņemt kukuli – izteikšanas brīdi neatkarīgi no tā, vai uzskūditais – valsts amatpersona – ir pakļāvusies uzskūditāja ietekmei, tas ir, izdarījusi vai nav izdarījusi noziedzīgo nodarījumu, šajā gadījumā kukuļņemšanu. Tādējādi kukuļa piedāvāšana valsts amatpersonai prezumē kukuļdevēja iniciatīvu kukuļošanā (sk.***

Krastiņš, U. Krimināltiesību teorijas un prakses problēmas. Grām.: Krastiņš, U. Krimināltiesību teorija un prakse: Viedokļi, problēmas, risinājumi 1998-2008. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2009, 34.-38.lpp.; Tiesu prakse krimināllietās pēc Krimināllikuma 320., 321., 322., 323.panta, 34.lpp. Pieejams: <http://at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas/>;).

Arī prokurors Lēmumā norāda, ka “[..] Valsts amatpersona ir atklājusi sabiedrībai informāciju par kādas – vārdā nenosauktas personas vai vairāku personu **izdarītu (pabeigtu)** noziedzīgu nodarījumu, par kuru kriminālatbildība paredzēta Krimināllikuma 323. panta otrajā daļā, tas ir, sniedzis informāciju sabiedrībai par korupcijas gadījumu.” (skat. Lēmuma 3.lpp.).

Tādējādi DIK, pretēji vispāratzītai Krimināllikuma 323. panta piemērošanas praksei, pārstāvēt valsts institūciju, kas specializējusies ar korupciju saistītu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā, maldīgi apgalvo, ka kukuļa piedāvāšana nav pabeigts noziedzīgs nodarījums.

Informācija tiek pārbaudīta aktīvas OIL ietvaros

*DIK secinājusi un atzinumā norādījusi, ka “Konkrētā operatīvā **informācija tiek pārbaudīta aktīvas OIL ietvaros.**”*

Prokurors Lēmumā norāda: “[..] **Lietas materiālos esošās operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 materiālu kopijas [..] nesatur ziņas par to, ka šīs operatīvās izstrādes lietas ietvaros tika vērtēta J. Juraša sabiedrībai paziņotā informācija. [..]**” (skat. Lēmuma 8. lpp.).

Prokurors Lēmumā norāda, ka “Nav atstājams bez ievērības arī apstākļi, ka **no kriminālprocesā esošajiem pierādījumiem kopumā konstatējams, ka operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 ietvaros netika veikta J. Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojuma KNAB priekšniekam J. Streļčenokam (Nr. 5/1729s) sniegtās informācijas par viņam (J. Jurašam) izteiktā kukuļa piedāvājuma apstākļiem, **pārbaude.****” (skat. Lēmuma 9. lpp.).

DIK varēja un DIK vajadzēja konstatēt, ka OIL Nr. 10616 netika uzsākta šīs informācijas pārbaudes nolūkā (OIL tika ierosināta 2016. gada 15. aprīlī, Ziņojums iesniegts KNAB vadībai 2015. gada 1. oktobrī) un to, ka arī nevienā brīdī vēlāk netika plānota šīs informācijas pārbaude OIL ietvaros. Manis sniegtā informācija operatīvās uzskaites lietā tika pieminēta ar mērķi raksturot konkrētu personu. Informācija par man piedāvāto kukuli netika pārbaudīta OIL ietvaros un to nebija plānots pārbaudīt, jo informācija rīcībai bija nodota IDN. Operatīvo izstrāžu nodaļa nekad negaidītu pus gadu, lai sāktu ar korupciju saistītas informācijas pārbaudi.

Es esmu organizējis “izpaustā valsts noslēpuma objekta” pārbaudi vīzējot dokumentus

Kriminālprocess uzsākts pamatojoties uz KNAB priekšnieka p.i. I. Jurčas 2016. gada 28. jūlija resoriskās pārbaudes materiālu (vēstuli) Nr.2/164s, kurā tiek apgalvots, ka es esmu izpaudis valsts noslēpumu.

Minētajā vēstulē, kas adresēta Ģenerālprokuroram ar lūgumu uzsākt pret mani kriminālprocesu, norādīts, ka **“2016. gada 27. jūlijā Komisija sniegusi dienesta izmeklēšanas atzinumu Nr.5, 1327s, ar kuru atzinusi, ka sniedzot minēto interviju, J. Jurašs ir izpaudis informāciju, kura klasificēta atbilstoši normatīvajiem aktiem ar “SLEPENI”, proti, izpaudis valsts noslēpumu. Turklāt Komisija atzinusi, ka izpaustā klasificētā informācija tiek pārbaudīta Biroja lietvedībā esošajā aktīvajā OIL Nr.10616.”**

Vēstulē norādīts, ka “[..] J. Jurašs minētās OIL ietvaros ir vīzējis virkni dokumentu, organizējot izpaustā valsts noslēpuma objekta pārbaudi”.

Nenoliedzami, ka es OIL ietvaros vīzēju dokumentus, taču es viennozīmīgi varu apgalvot (to pierāda OIL materiāli un apliecina prokurora Lēmumā konstatētais (skat. Lēmuma 8., 9.lpp.)), ka neesmu organizējis “izpaustā valsts noslēpuma objekta” pārbaudi, pareizāk būtu teikt – neesmu organizējis informācijas par man piedāvāto kukuli pārbaudi. Nevienā vīzā nekad neesmu uzdevis vai saskaņojis pasākumu veikšanu, kas saistīta ar informācijas par man piedāvātā kukuļa pārbaudīšanu. Turklāt, kā pamatoti secinājis prokurors šīs informācijas pārbaude vispār nav veikta.

Uzskatu, ka tikai izcila neprofesionalitāte vai apzināta nelietība var būt pamatā tam, lai ar manis sniegtās informācijas pārbaudi nesaistītu dokumentu vīzēšanu OIL ietvaros nodēvētu par informācijas pārbaudes organizēšanu. Absurds.

OIL materiāli, kas bija pieejami DIK, nepārprotami liecināja par to, ka OIL ietvaros **nenotiek un nav plānota informācijas par man piedāvāto kukuli pārbaude.**

Likumsakarīgi, ka to Lēmumā norāda arī prokurors A. Zalužinskis: “[..] **Lietas materiālos esošās operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 materiālu kopijas [..] nesatur ziņas par to, ka šīs operatīvās izstrādes lietas ietvaros tika vērtēta J. Juraša sabiedrībai paziņotā informācija. [..]**” (skat. Lēmuma 8. lpp.).

Prokurors Lēmumā norāda, ka **“Nav atstājams bez ievēribas arī apstākļi, ka no kriminālprocesā esošajiem pierādījumiem kopumā konstatējams, ka operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 ietvaros netika veikta J. Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojuma KNAB priekšniekam J. Streļčenokam (Nr. 5/1729s) sniegtās informācijas par viņam (J. Jurašam) izteiktā kukuļa piedāvājuma apstākļiem, pārbaude.”** (skat. Lēmuma 9. lpp.).

OIL materiāli bija pieejami DIK locekļiem, taču atzinums tika pieņemts pretēji objektīvajiem faktiem, jo balstījās uz ieinteresētas personas sniegtu informāciju. KNAB amatpersona A. Kononovs maldināja DIK, lai slēptu savu un KNAB vadības (J. Streļčenoka, I. Jurčas, J. Rozes) neizdarību (bezdarbību) informācijas pārbaudē un

lai vienlaikus kārtējo reizi prettiesiski vērstos pret mani, jo KNAB vadība ar IDN līdzdalību ilgstoši un tendenciozi ar dažādiem prettiesiskiem paņēmieniem un metodēm, ko apstiprina arī tiesas nolēmumi, to darīja arī iepriekš.

Par iestādes pienākumu rosināt kriminālprocesu saistībā ar man piedāvāto kukuli un par bijušā KNAB priekšnieka J. Streļčenoka, KNAB darbinieku Nr. 136, Nr. 150, Nr. 065 bezdarbību.

Attiecībā uz iestādes pienākumu rīkoties, kas rezultējās bezdarbībā, prokurors Lēmumā norāda:

“[...] Konkrētajā gadījumā J.Juraša 2015. gada 1. oktobra ziņojums (Nr.5/1729s) saturēja pietiekamas ziņas tam, lai par kukuļa piedāvājuma faktu tiktu uzsākts kriminālprocess, un jau kriminālprocesa ietvaros veiktu speciālās izmeklēšanas darbības. [...]” (skat. Lēmuma 5. lpp.).

Tādējādi nav nekāda faktiska pamata uzskatīt, ka KNAB vadība ir atbilstoši reaģējusi uz manis sniegto informācija – tā nav veikusi rezolūcijā uzdotās rīcības kontroli, savukārt IDN faktiski nav darījusi neko ar manis sniegto informāciju par izdarītu noziedzīgu nodarījumu. Ziņojums daļā par man piedāvāto kukuli bija nodots rīcībai IDN darbiniekiem Nr. 150 un Nr. 065. Rezolūcijas autors J. Roze netika veicis nekādus pasākumus, kas nodrošinātu šīs rezolūcijas izpildi.

Jautājumi par to, kāpēc IDN neveica nekādas darbības saistībā ar informācijas pārbaudi aizvien ir aktuāli un uzdodami atbildīgajām amatpersonām, kas slēpjas zem numuriem 136, 150 un 065, kā arī bijušajam KNAB priekšniekam J. Streļčenokam.

Diemžēl šīm amatpersonām ilgstošs mērķis bija mana atbrīvošana no dienesta, meklējot tam daudz un dažādus ieganstus. Kad tas neizdevās, tika īstenota prettiesiska manis atbrīvošana, ko atzinusi arī tiesa.

Tendencioza pret mani vēsta apstākļu sagrozīšana un tālāka patiesībai neatbilstošas informācijas pasniegšana prokuratūrai, tiesai un sabiedrībai nav unikāla KNAB attiecīgo amatpersonu rīcība un to apliecina daudzi prettiesiskie attiecībā uz mani pieņemtie KNAB lēmumi (to atzinusi arī tiesa).

Esmu pārliecināts, ka informācijas pārbaude par man piedāvāto kukuli nekad nebūtu veikta, jo bez mana publiskā paziņojumam par KNAB vadības prettiesisku bezdarbību šīs informācijas pārbaudē, nekas netika darīts 15 mēnešus, līdz beidzot šā gada janvāra sākumā KNAB uzsāka kriminālprocesu par kukuļa piedāvāšanas man faktu, par kuru biju ziņojis 2015. gada 1. oktobrī.

Bezdarbības rezultātā, slēpjot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, ir nodarīts kaitējums valsts varai un pārvaldības kārtībai, kā arī personas (manām) likumīgajām interesēm – tika slēpts noziedzīgs nodarījums.

Krimināllikuma 318. panta pirmā daļa un 298. panta otrā daļa – noziedzīgi nodarījumi, kuru pazīmes saskatāmas KNAB amatpersonas A. Kononova rīcībā

Pretēji tam, ko secinājusi DIK, prokurors A. Zalužinskis, iepazīstoties ar krimināllietas un OIL materiāliem, konstatējis, ka:

- DIK atzinumā nepamatoti secināts, ka OIL tika uzsākta uz mana 2015. gada 1. oktobra ziņojuma Nr. 5/1729s pamata;
- Ziņojumā ietverta informācija es nebiju ieguvis operatīvās darbības rezultātā, jeb pildot savus dienesta pienākumus;
- nepamatots ir DIK secinājums, ka operatīvās izstrādes lietas Nr. 10616 turpināšana ir būtiski apdraudēta;
- bija piemērojams likuma "Par valsts noslēpumu" 5. panta 4. punkts;
- Ziņojumā informācija bijusi par pabeigtu nevis plānotu noziedzīgu nodarījumu;
- OIL materiāli nesatur ziņas par to, ka OIL ietvaros būtu bijusi vērtēta vai pārbaudīta informācija, kuru paziņoju sabiedrībai.

Tātad, arī IDN 2016. gada 15. jūlija ziņojumā Nr. 5/1283s nepamatoti secināts, ka esmu apzināti izpaudiv valsts noslēpumu, ka manā rīcībā saskatāmas Krimināllikuma 94. panta noziedzīga nodarījuma pazīmes.

Tālākās DIK locekļu (kuras sastāvā ir IDN darbinieks) darbības un J. Jurčas pārraudzība pār padoto darba kvalitāti tika veikta tādā veidā, lai IDN 2016. gada 15. jūlija ziņojumā Nr. 5/1283s secinātais apaugtu ar biezu melu kārtu, kurai cauri vairs neredzēs (negribēs redzēt) ne kompetentais Latvijas Republikas Ģenerālprokurors, ne kompetentie Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras Īpaši pilnvarotu prokuroru nodaļas prokurori, un arī ne kompetentie Drošības policijas izmeklētāji.

A. Kononova pieredze operatīvajā darbā un ieņemamais amats būtībā izslēdz iespēju, ka viņš aiz nezināšanas vai neuzmanības varētu izdarīt tik daudz nepamatotu un nepatiesu secinājumu, apzinoties, ka ar šiem secinājumiem tiks pamatota kriminālprocesa uzsākšana pret konkrētu personu – ka šie secinājumi radīs nozīmīgas sekas.

A. Kononovs ar savu rīcību, slēpjot informāciju par noziedzīgu nodarījumu un slēpjot savu bezdarbību jeb dienesta pienākumu nepildīšanu, ir nodarījis būtisku kaitējumu valsts varai un pārvaldības kārtībai, kā arī, apzināti radot nepatiesu informāciju, kura tika izmantota par pamatu kriminālprocesa uzsākšanai, ir radījis būtisku manu Satversmē aizsargāto tiesību aizskārumu.

Satversmē garantēto tiesību aizskārumus katrā ziņā atzīstams par personas tiesību un interešu ievērojamu apdraudējumu likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 23.panta izpratnē (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 1. septembra lēmums Lietā SKK – 351/2008 (Krimināllieta 12330002307)*).

Krimināllikuma 318. panta pirmajā daļā paredzēta kriminālatbildība par valsts amatpersonas izdarītām tīšām darbībām, ļaunprātīgi izmantojot dienesta stāvokli, ja šīs darbības radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm.

Kā norādījušas profesore V. Liholaja un docente D. Hamkova, tiesu prakses analīze liecina, ka būtiska kaitējuma izpratne nav vienveidīga. „*Fakts, ka valsts amatpersona, izmantojot dienesta stāvokli, izdara noziegumu, pats par sevi atzīstams par pietiekamu, lai atzītu, ka radīts vismaz ievērojams apdraudējums ar likumu aizsargātām interesēm*” (skat. Hamkova D., Liholaja V. Būtiska kaitējuma izpratne: likums, teorija, prakse. Jurista Vārds, 10.01.2012., Nr.2, 6.-12.lpp.).

D. Hamkova un V. Liholaja ir izteikušas arī šādas atziņas: *būtisks kaitējums konstatējams situācijās, kad valsts amatpersona, izmantojot dienesta stāvokli, ir slēpusi noziedzīgu nodarījumu; atkarībā no slēpjamā, veicināmā u.tml. noziedzīgā nodarījuma smaguma tas varētu būt būtisks kaitējums vai smagas sekas.*

Krimināllikuma 298. panta otrajā daļā ir paredzēta atbildība par apzināti nepatiesu ziņojumu par smaga noziedzīga nodarījuma izdarīšanu nolūkā panākt kriminālprocesa uzsākšanu pret noteiktu personu.

A. Kononovs nebija tiesīgs vērtēt manu atbildību un izdarīt secinājumus saistībā ar manis sniegtās informācijas pārbaudes apstākļiem, jo atradās interešu konflikta stāvoklī. Viņš izmantoja dienesta stāvokli, radot uz nepatiesiem faktiem balstītu informāciju (ziņojumu, atzinumu), kas vēlāk tika izmantota par pamatu kriminālprocesa uzsākšanai un savas un citu amatpersonu bezdarbības attaisnošanai (slēpšanai).

A. Kononovs dienesta stāvokli izmantojis ļaunprātīgi, jo nav rīkojies dienesta interesēs, bet pretēji tām, radot ar savām darbībām būtisku kaitējumu valsts varai un pārvaldības kārtībai un ar likumu aizsargātām personas interesēm.

Likuma Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā 11. panta pirmā daļa noteic, ka *Valsts amatpersonai ir aizliegts, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.*

DIK atzinums ir sagatavots pamatojoties uz informāciju, kuru sniedza persona, kuras rīcības objektivitāti ir pietiekams pamats apšaubīt. A. Kononovs bija personiski ieinteresēts informāciju DIK un KNAB vadībai pasniegt tā, lai izvairītos no atbildības par bezdarbību informācijas pārbaudē. Šajā gadījumā viņš to darīja ne vien atrodoties interešu konfliktā, bet arī uzskatāmi melojot jeb maldinot par lietas faktiskajiem apstākļiem DIK, KNAB vadību un prokuratūru.

IDN 2016. gada 15. jūlijā sastādīja ziņojumu Nr. 5/1283s. Kaut arī nebija pamata secināt, ka uz manis publiski paustās informācijas pamata ir uzsākta OIL, tomēr IDN ziņojumā norādīja, ka lieta ierosināta uz šīs informācijas pamata. Jāņem vērā, ka manis publiskotā informācija rīcībai (pārbaudei) bija nodota IDN darbiniekiem Nr.150 un Nr.065.

Interesešu konflikts A. Kononovam veidojās, jo vērtējot manu rīcību viņš nevarēja būt objektīvs – viņam bija uzdots rīkoties ar manis dokumentēto informāciju, taču viņš to nebija darījis.

Lielākā daļa no DIK secinājumiem ir absolūtā pretrunā OIL materiāliem un citiem objektīvi pastāvošajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kurus apzināti ignorēja DIK loceklis A. Kononovs un apzināti maldināja pārējos DIK locekļus par OIL materiāliem un citiem faktiskajiem lietas apstākļiem.

A. Kononova motīvs zemiskajai un prettiesiskajai rīcībai bija slēpt savu bezdarbību informācijas pārbaudē un panākt kriminālprocesa uzsākšanu pret mani, un tāds varēja būt arī KNAB vadības un Ģenerālprokurora uzstādījums, kas netieši apstiprinās ar ilgstošo prettiesisko vēršanos pret mani KNAB vadības izpildījumā un ar patiesībai neatbilstošas un nepārbaudītas Operatīvo izstrāžu nodaļas darbu degradējošas informācijas izplatīšanu – Ģenerālprokurora izpildījumā.

Nepamatota un uz nepatiesiem apgalvojumiem balstīta kriminālprocesa uzsākšana pret mani, manis atzīšana par aizdomās turētu smaga nozieguma izdarīšanā un aizliegums izbraukt no valsts būtiski aizskāra manas Latvijas Republikas Satversmes 98. pantā, ANO Vispārējās cilvēka tiesību deklarācijas 13. pantā, ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 12. pantā, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 4. protokola 2. pantā garantētās tiesības uz pārvietošanās brīvību, kā arī ilgstoši nelabvēlīgi ietekmēja manu veselību un publisko tēlu, nodarot gan morālu kaitējumu, gan radot finansiālus zaudējumus, kas radās saistībā ar juridiskās palīdzības nodrošināšanu.

Ņemot vērā, ka A. Kononova rīcībā viennozīmīgi ir saskatāmas disciplinārpārkāpumu un, iespējams, arī noziedzīgu nodarījumu pazīmes, par kuriem atbildība paredzēta Krimināllikuma 298. panta otrajā daļā, 318. panta pirmajā daļā un 319. panta pirmajā daļā, un to, ka A. Kononova rīcību varētu būt atbalstījušas arī citas KNAB amatpersonas,

LŪDZU:

- 1) Uzsākt disciplinārlietu pret KNAB amatpersonu A. Kononovu;
- 2) Nodrošināt krimināltiesisku izvērtējumu A. Kononova un viņa iespējamo līdzdalībnieku rīcībai atbilstoši Krimināllikuma 298. panta otrajai daļai, 318. panta pirmajai daļai un 319. panta pirmajai daļai;

- 3) Noskaidrot, kādas darbības, saņemot 2015. gada 1. oktobra ziņojumu Nr. 5/1729s ar rezolūciju "Rīcībai" ir veikušas KNAB amatpersonas ar Nr. 150 un Nr. 065 un, konstatējot šo amatpersonu bezdarbības pazīmes, lemt par atbilstošas atbildības piemērošanu.
- 4) Noskaidrot, vai KNAB vadība (J. Streļčenoks, I. Jurča, J. Roze) ir nodrošinājusi nepieciešamo kontroli pār 2015. gada 1. oktobra ziņojumā Nr. 5/1729s norādītās informācijas pārbaudi un rezolūcijas "Rīcībai" izpildi, un, konstatējot KNAB vadošo amatpersonu bezdarbības pazīmes, lemt par atbilstošas atbildības piemērošanu.
- 5) Izvērtēt KNAB amatpersonas K. Dimantes iespējamo nevērību un nolaidību dienesta pienākumu pildīšanā, kas sekmēja prettiesisku kriminālprocesa uzsākšanu un būtisku personas interešu aizskārums.
- 6) Izvērtēt IDN darbinieku, kas 2016. gada 15. jūlijā sastādīja ziņojumu Nr. 5/1283s rīcību (ņemot vērā, ka manis publiskotā informācija rīcībai (pārbaudei) bija nodota IDN darbiniekiem Nr.150 un Nr.065), iespējamo interešu konfliktu un kompetenci (nebija pamata apgalvot, ka uz manis publiski paustās informācijas pamata ir uzsākta OIL) .

Pielikumā: Lēmuma par kriminālprocesa izbeigšanu kopija uz 10 lapām.

Ar cieņu,
Juris Jurašs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA
ZĪMOGU